

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2018-2024
Rok akademicki 2022/2023

1.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	Etyka lekarska
Kod przedmiotu/ modułu*	Et/ D
Wydział (nazwa jednostki prowadzącej kierunek)	Kolegium Nauk Medycznych, Uniwersytet Rzeszowski
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Kolegium Nauk Medycznych, Uniwersytet Rzeszowski
Kierunek studiów	Lekarski
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
Rok i semestr studiów	Rok V, Semestr 10
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Koordinator	Prof. dr hab. n. med. R. Krajewski
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Prof. dr hab. n. med. R. Krajewski

* - zgodnie z ustaleniami na wydziale

1.2. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt ECTS
-	-	-	-	15	-	-	-	1

1.3. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.4. Forma zaliczenia przedmiotu/ modułu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Zapoznanie się z przynajmniej jedną z pozycji literatury podstawowej oraz z Kodeksem Etyki Lekarskiej.

3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1. Cele przedmiotu/modułu

C1	Poznanie roli etyki w funkcjonowaniu społeczeństw i grup zawodowych oraz podstawowych metod argumentacji etycznej i podejmowania decyzji etycznych.
C2	Zrozumienie i umiejętność uzasadnienia lekarskich norm etycznych oraz wzorców postępowania w praktyce medycznej.
C3	Poznanie najważniejszych problemów etycznych występujących w pracy lekarza: w relacjach pacjent-rodzina-lekarz, lekarz-administracja, lekarz-przemysł medyczny, pomiędzy lekarzami,

	związanych z prokreacją, z przeszczepianiem narządów i tkanek, końcowym okresem życia pacjentów, badaniami naukowymi.
C4	Nabywanie umiejętności zastosowania zasad i metod etyki do sytuacji występujących w codziennej praktyce medycznej.
C5	Zrozumienie i nabywanie umiejętności stosowania w praktyce zasad wynikających z fachowej wiedzy medycznej, przepisów prawa i etyki lekarskiej.

3.2 EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU/ MODUŁU

EK (efekt kształcenia)	Treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu (modułu)	Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
EK_01	Zna i rozumie główne pojęcia, teorie, zasady etyczne służące jako ogólne ramy właściwego interpretowania i analizowania zagadnień moralno-medycznych	D.W16.
EK_02	Zna i rozumie prawa pacjenta	D.W17.
EK_03	Potrafi informować pacjenta o celu, przebiegu i ewentualnym ryzyku proponowanych działań diagnostycznych lub terapeutycznych oraz uzyskać jego świadomą zgodę na podjęcie tych działań	D.U6.
EK_04	Potrafi przestrzegać wzorców etycznych w działaniach zawodowych	D.U13.
EK_05	Potrafi rozpoznawać etyczny wymiar decyzji medycznych i odróżniać aspekty faktualne od normatywnych	D.U14.
EK_06	Potrafi przestrzegać praw pacjenta	D.U15.

3.3 TREŚCI PROGRAMOWE

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Etyka jako dział filozofii. Źródła norm etycznych. Relacje pomiędzy zasadami etycznymi a przepisami prawa. Najważniejsze systemy etyczne i sposoby argumentacji etycznej oraz podejmowania decyzji etycznych.
Etyka lekarska –pojęcia ogólne. Rozwój etyki lekarskiej. Dokumenty dotyczące etyki i bioetyki: Deklaracja Genewska WHO, Deklaracja Helsińska i Tokijska, Konwencja Rady Europy o ochronie człowieka i godności osoby. Kodeks etyki WMA. Kodeks Etyki Lekarskiej.
Najważniejsze zagadnienia etyczne w pracy lekarzy. Bioetyka i problemy związane z postępem nauk medycznych. Aspekty etyczne badań naukowych w medycynie. Problemy etyczne związane z prokreacją, transplantacją, terapią w okresie kończącego się życia.
Prawa pacjenta i wynikające z nich obowiązki lekarzy i pracowników medycznych. Zagadnienia etyczne związane z tajemnicą lekarską, relacjami pacjent-lekarz, informowaniem chorych i ich rodzin, zgodą albo brakiem zgody chorego na leczenie.
Postępowanie lekarzy po wystąpieniu niepowodzeń leczniczych i błędów medycznych.

Aspekty etyczne relacji lekarzy z przemysłem i administracją oraz relacji z innymi lekarzami i pracownikami medycznymi.

3.4 METODY DYDAKTYCZNE

Seminarium: Dyskusja o zagadnieniach omawianych w materiałach do zajęć udostępnionych online; Rozwiązywanie problemów etycznych indywidualnie i w grupach; Indywidualne odpowiedzi na zadawane pytania

4 METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw)
EK_01-EK_02	Zaliczenie pisemne	Sem.
EK_03-EK_06	Obserwacja aktywności studenta w trakcie zajęć - udział w dyskusji i opracowywaniu medycznych problemów etycznych	Sem.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Seminarium (EK_01, EK_02, EK_03, EK_04, EK_05, EK_06):

Obecność na zajęciach jest obowiązkowa. Nieusprawiedliwione nieobecności należy odrobić na zajęciach z inną grupą a jeżeli to nie jest możliwe, w sposób uzgodniony z prowadzącym.

Zaliczenie przedmiotu składa się z dwóch części.

1. Ocena wiedzy (EK_01, EK_02):

Zaliczenie pisemne w formie testu składającego się z 30 pytań

ocena 5,0 – prawidłowa odpowiedź na >26 pytań

ocena 4,5 - prawidłowa odpowiedź na 25-26 pytań

ocena 4,0 - prawidłowa odpowiedź na 23-24 pytań

ocena 3,5 - prawidłowa odpowiedź na 21-22 pytań

ocena 3,0 - prawidłowa odpowiedź na 19-20 pytań

ocena 2,0 - prawidłowa odpowiedź na <18 pytań

2. Ocena umiejętności (EK_03, EK_04, EK_05, EK_06):

5.0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, jest bardzo dobrze przygotowany, posiada zdolność rozpoznawania etycznych wymiarów decyzji medycznych i odróżniania aspektów faktualnych od normatywnych i potrafi je opisać/omówić używając terminologii i metod etyki

4.5 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, posiada zdolność rozpoznawania etycznych wymiarów decyzji medycznych i odróżniania aspektów faktualnych od normatywnych i potrafi je opisać/omówić używając terminologii i metod etyki, rzadko dokonując niepoprawnej oceny

4.0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, jest poprawiany, posiada zdolność rozpoznawania etycznych wymiarów decyzji medycznych i odróżniania aspektów faktualnych od normatywnych i potrafi je opisać/omówić używając terminologii i metod etyki

3.5 – student uczestniczy w zajęciach, jego zakres przygotowania nie pozwala na całościowe przedstawienie omawianego problemu, posiada dostateczną zdolność rozpoznawania etycznych wymiarów decyzji medycznych i odróżniania aspektów faktualnych od normatywnych

3.0 – student uczestniczy w zajęciach, posiada dostateczną zdolność rozpoznawania etycznych wymiarów decyzji medycznych i odróżniania aspektów faktualnych od normatywnych, niekiedy popełniając błędy, często jest korygowany

2.0 – student biernie uczestniczy w zajęciach, wypowiedzi są niepoprawne merytorycznie, nie posiada zdolności rozpoznawania etycznych wymiarów decyzji medycznych i nie odróżniania aspektów faktualnych od normatywnych, nie zna terminologii i metod etyki

Ocena końcowa

Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej (>2,0) z wiedzy oraz z umiejętności. Ocena końcowa jest średnią ocen z zaliczenia pisemnego i z oceny umiejętności.

5. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	1
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	9
SUMA GODZIN	25
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

1. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

2. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Beauchamp T.L., Childress J.F.: Zasady etyki medycznej. Wydawnictwo Książka i Wiedza, Warszawa, 1996.
2. Łuków P., Pasierski T.: Etyka medyczna z elementami filozofii. Wydawnictwo lekarskie PZWL, Warszawa, 2014.
3. Kodeks Etyki Lekarskiej, Naczelna Izba Lekarska, 2010
4. Podręcznik etyki lekarskiej, Światowe Stowarzyszenie Lekarskie (World Medical Association), 2016

Literatura uzupełniająca:

1. Biesaga T.: Elementy etyki lekarskiej. Medycyna Praktyczna, Kraków, 2006.
2. Brzeziński T.: Etyka lekarska. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2011.
3. Różyńska J., Chańska W. (red.): Bioetyka, LEX, Warszawa, 2013
4. Szewczyk K.: Etyka i deontologia lekarska. PAU, Kraków, 1994

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej